

Dobre, našiel som si čas to prečítať.

A teraz moja reakcia:

1. Držať v sebe hnev, je ako vypiť jed a čakať, že sa otrávi niekto iný.

Fajn, ale aj honba za pomstou môže byť zmyslom života. Zlé veci si pamätáme veľmi dobre - lebo nás vystríhajú pred rovnakými chybami v budúcnosti. Zbili rodičia dieťa? To dieťa si to pamätá do smrti. Počúra sa dieťa do nohavíc? Keby za to nedostalo, tak tá spomienka zmizne, ale že dostalo na zadok, tak tú spomienku už vezme len skleróza. Radostné spomienky sa vytrácajú veľmi rýchlo. Prakticky už na druhý deň rozmýšľame, či to stálo za to. Hnev nás poháňa vpred, radosť nás núti zastaviť sa a vychutnávať a keď budeme vychutnávať príliš, tak zaspíme na vavrínoch.

2. Tri veci nemôžu byť skryté; slnko, mesiac a pravda.

Pravda je veľmi subjektívny pojem a závisí na uhle pohľadu. Je kat vrahom? Ved' zabíja ľudí. Je revolúcia dobrá vec? Ved' ide o zvrhnutie súčasného systému bez ohľadu na to, ako ho budú hodnotiť v budúcnosti. Konali nelegálne. Presne pre to, sa hovorí, že dejiny píšu víťazi. Je dobro a zlo? Alebo je to skôr o otázke vlastných postojov, uhle pohľadu a voľbe medzi dobrom teraz a zánikom v budúcnosti. Celé civilizácie zanikli, lebo sa mali dobre, zatiaľ čo tie, čo chceli viac dodnes existujú.

3. Zdravie je najväčší dar, spokojnosť najväčšie bohatstvo a vernosť najlepší vzťah.

Máme preto žiť v špine a biede, ale zdravý? Máme sa uspokojiť so súčasnosťou a prestať dúfať a snažiť sa o lepšiu budúcnosť. Vernosť je pekná, milióny zomreli za vernosť ideológiám, tisíce sú v blázincoch lebo veria niečomu čo iný označili za choré. Veriaci sú možno blahoslavený, ale nikdy nevideli to čomu vlastne veria. Jednostranné vyhlásenie pravosti ešte pravosť samotnú netvorí. Treba nezávislé overenie - a to nám nikto nevie dať.

4. Úspech nie je kľúčom ku šťastiu. Šťastie je kľúčom k úspechu.

Môže byť neúspešný človek šťastný? Čo keď jeho tzv. šťastie spočíva v naplnení základných potrieb. Áno, môže povedať - "môžem byť šťastnejší ako tamten, lebo nemusím riešiť čo do úst a kde spať" Ale ako sa vraví, nie len chlebom je človek živý. Mohol by byť niekto šťastný, ale potom by musel byť v prostredí kde nik nemá viac, kde nik nemá niečo čo on nemôže získať. Kde je to niečo považované za základnú vlastnosť. Prežiť svoj život po svojom, milé. Ale nie sme na svete sami. Čo keď je k dosiahnutiu základných potrieb nutné vlastníctvo niečoho, na čo sme si za celý život vybudovali extrémnu nenávisť a keby sme mohli, tak zničíme svet, aby sme zničili existenciu tej nedosiahnuteľnej veci. Lebo seba niekedy nezmeníme. Potom zostáva už len fyzické odstránenie nášho ja.

5. Neexistuje nič zradnejšie ako zvyknúť si pochybovať. Pochybnosti ľudí rozdeľujú. Sú jed, ktorý rozdeľuje priateľstvá a rozbíja vzťahy. Sú trňom, ktorý dráždi a bolí. Sú mečom, ktorý zabíja.

Budha dostal všetko a zahodil to. Mal krídla, mal zázemie a mal dôvod. Všetko ohodnotil ako nedostatočné a zahodil to. Nikdy sa neoženil, nikdy nemal deti, aspoň oficiálne. Čo robil ako princ, keď už ho ženy určite zaujímali sa radšej neuchovalo.

6. Zmyslom života je nájsť ten zmysel a odovzdať sa mu celým srdcom, celou dušou.

Vyhrávať bitky a prehrať vojnu? Aj to sa dá. Môže sa zdať, že ľudia majú všetko (v dostupných medziach) a predsa nedokážu naplniť očakávania. Ani nájsť zmysel. Lebo ľudí je už príliš veľa. V podstate nie je potrebné, skôr je to neprijateľné aby bolo príliš veľa ľudí múdrych. Bolo by lepšie, keby sme nikdy nevyšli z jaskýň. Taktiež odporuje bodom 3, 4, 7, 10, 11, 12, 13, 14. Pokiaľ máme splniť tieto body, bod 6 nemôže existovať, lebo je v priamom konflikte. Ak chceme splniť bod 3 nemáme sa o nič snažiť, pri bode 4 by sme mali byť šťastný prakticky už teraz a nikam sa neposúvať, nechciet viac. 7 sme so sebou spokojný, potreba poznania zmyslu by nemala vzniknúť - tu je ten priamy konflikt 10 - podľa bodu 4 sme už šťastný, tak aké nové ciele stavať? 11 - pokiaľ máme splnený bod 4, tak je tento splnený automaticky. 12 - sme šťastný a milujeme samých seba podľa bodu 7. 13 - pokiaľ splníme všetky predchádzajúce body a aj bod 1 tak sme prakticky vyrovnaný so súčasným stavom, máme ho radi, máme radi seba + sme pozitívne naladený, takže naše myslenie je automaticky pozitívne a netúžime nič meniť. Keďže sme v takom vynikajúcom psychickom aj fyzickom stave, bolesť z bodu 14 nám nijako neuškodí a rýchlo sa z nej dostaneme. Druhou alternatívou je nešpecializovaný človek. Nemá jednu vášeň, vie mnoho, ale približne rovnako - a povrchno. Ako sa môže dať za svojou vášňou, keď ju nepozná? Alebo je jeho vášeň nezisková, nezarobí si ňou na chlieb. Musí nájsť niečo čo dokáže robiť, hoci ho to baviť vôbec nemusí, ale platia mu za to.

7. Osobu, ktorá si tvoju lásku a náklonnosť zaslúži viac, ako si ju zaslúžiš ty sám, môžeš hľadať skrz celý vesmír, no nenájdeš ju nikde. Ty sám, si svoju lásku a náklonnosť zaslúžiš rovnako, ako ktokoľvek iný.

Máme byť so sebou spokojný? Nemáme sa túžiť zlepšovať? Môžeme mať dobré vlastnosti, ale čo keď sú v našom svete zbytočné, zbytočnou príťažou. Dokonca takou, ktorá vyvoláva dojem, že niečo vieme a okolie ktoré nepozná ten rozdiel nedokáže pochopiť, že to nie je až tak jednoduché. Že sme v skutočnosti len veľmi na povrchu. Očakáva od nás vlastnosti, ktoré považuje za základné. Ako sa môžeme milovať a považovať za cenných keď v našej "zlatej korune" chýba ten cenný diamant a diera je zakrytá kusom bezcenného skla - hoci to sklo na pohľad môže diamant pripomínať. Aj napohľad zlatá koruna sa ľahko môže stať bezcennou zliatinou. Pokiaľ sa milujeme, tak si doprajeme to najlepšie, veď komu inému by sme to predsa dali, keď nik si to nezaslúži viac? Sebestvo je podľa tohto bodu nie len normálne ale aj zdravé, žiadané a každý by mal byť úplný sebec. Pravdepodobnosť nájdenia niekoho, kto si zaslúži rovnaký podiel lásky aký dávame sebe je 1:7 449 447 807 v tejto chvíli a stále sa rastie, tak načo ňou plytváť pre iných, keď pravdepodobnosť nájdenia toho pravého človeka je veľmi malá.

8. Nezachráni nás nikto iný, ako my sami. Nikto iný nemôže, nikto iný nesmie. My sami musíme kráčať tú cestu.

Táto veta odporuje základnému učeniu kresťanstva, že Boh pre nás cestu a miesto pripravil, len ich musíme nájsť. Tento bod navyše priamo odporuje bodu 11. Pokiaľ existujú veci určené - či už nám, alebo iným, tak existuje aj vyššia moc a osud, nech už ich nazveme akokoľvek a majú moc starať sa do nášho života, či už to my budeme vidieť v danom momente pozitívne, alebo negatívne.

9. Akékoľvek slová utrúsime, mali by sme ich vyberať starostlivo, kvôli tým, ktorí ich budú počuť, pretože ich ovplyvnia tým dobrým spôsobom alebo tým zlým.

Dávať si pozor na jazyk je v dnešnej dobe rovnako nutné, ako v minulosti, dnes si už treba dávať aj väčší pozor na prsty, lebo čo napíšeme sa rozšíri rýchlejšie, než kedykoľvek doposiaľ. Môže sa zdať, že v 21. storočí je písaný text primitívnym spôsobom prenosu informácií, ale na prenos myšlienok je stále najefektívnejší. Mnoho ľudí bolo mučených a zomrelo pre niečo, čo povedali, napísali a ešte väčšie ich zomrie. Máme inšpirovať, máme motivovať? To by sme ale potom museli iných milovať rovnako ako seba, ak nie viac, predsa všetko chceme pre vlastný úspech, ako vychádza z ostatných bodov. Chceme spoločnosť? Nech sa páči, čo ale keď spoločnosť nechceme, chceme aby aj iný spoznali aspoň trochu to utrpenie ktoré prežívame. Dnes je to moderné - skúsiť si aké je to byť slepým, chromým, ženy neustále poukazujú na to, aby si muži skúsili, aké je to byť tehotnou. Ale účelom nie je získať skúsenosti, posunúť, ďalej, pomôcť, inšpirovať, ale dať pocítiť bolesť tým, čo ňou netrpia.

10. Keď kopeš studňu, nie je tam žiadna stopa po vode. Až kým na ňu nenarazíš, z cesty odstraňuješ iba kamene a hlinu. Až keď odhrnieš dostatok, až vtedy čistá voda vypramení. Keďže podľa bodu 4 sme šťastný teraz, načo sa hnať za niečím lepším. Načo obetovať zdravie v tej studni, aby sme mali vodu, keď to zdravie je cennejšie než voda, lebo cena, ktorú za ňu musíme zaplatiť je silikóza? Podľa predošlých bodov by sme mali byť šťastný a spokojný so súčasným stavom. Nemať teda sny. Neplánovať zajtrajšok. Žiť tu a teraz. Nepotrebujeme si stavať ciele.

11. Nakoniec bude aj tak záležať iba na troch veciach. Na tom, ako silno si miloval. Na tom, ako dobre si žil. A na tom, ako ochotne si sa vzdal vecí, ktoré neboli určené pre teba. Toto už bolo rozpísané vyššie. Pokiaľ sme šťastný podľa bodu 4, tak sa tento bod je už splnený dopredu. Nepotrebujeme druhú šancu, prežili sme život naplno, sebecky podľa bodu 7, alebo s jedným z tých 7.5 mld ľudí ktoré sú na planéte. Pokiaľ má platiť bod 8, nemôže platiť posledná veta tohto bodu. Osud, plán, náhoda, slobodná voľba. Tieto pojmy stoja proti sebe. Či už pád mosta označíme za chybu konštrukcie, neodborne vykonanú montáž, opotrebenie, únavu materiálu, nekvalitný materiál, poškodenie štrukturálnej integrity, v závere to bola vonkoncom nie slepá sila gravitácie čo ten most stiahla nadol a osud, že my sme práve stáli na ňom.

12. Premôcť seba je omnoho ťažšia úloha, ako premôcť ostatných.

Pokiaľ sme so sebou spokojný a máme sa radi podľa bodov 3 a 7, tak sa nepotrebujeme premáhať. Ako umlčať svojho vnútorného kritika? Pokiaľ chceme by so sebou spokojný, tak ten kritik musí umrieť. V kresťanstve ho voláme svedomie a jeho účelom je nás neustále zdokonaľovať - budhista by ho mať vôbec nemal - teda vyznávanie kresťanstva je priamo nezlučiteľné s vyznávaním budhizmu. Nemôžeme súčasne veriť obidvom. Ak máme byť šťastný tu a teraz podľa bodu 4 a súčasne byť plný radosti podľa 1, tak sa nepotrebujeme premáhať.

13. Sme tým, na čo myslíme. Všetko, čím sme, vzniká s našimi myšlienkami. S našimi myšlienkami tvoríme náš svet.

Všetky predošlé body tvrdia, že máme byť šťastný tak, ako sme. Nič nemeniť, v nič nedúfať, neplánovať lepšiu budúcnosť. Teda základná otázka tohto bodu v kontexte ostatných znie: Prečo by sme mali tvoriť svet? Sme tým na čo myslíme, žiadna novinka. Ten kto prišiel o pamäť, prišiel o svoju identitu. Máme myslieť pozitívne, konštruktívne a tak ďalej? Na to potrebujeme byť šťastný, mať cieľ, plán jeho realizácie a prostriedky na jeho realizáciu. Ale

budhista to nepotrebuje, je predsa spokojný so súčasným stavom, miluje sa taký akým je. Neobetuje vlastné zdravie za vidinu lepšej budúcnosti. Nepostaví dom, lebo ak mu tehra padne na prst a rozdrví mu ho, dostane infekciu a zomrie, tak mu to za to nestálo. A koľko je na dome tehiel a iných vecí schopných rozdrviť prst a ani ten prst nie je len jeden. Pokiaľ chceme naplňať tento bod - nesmieme byť budhisti a musíme odvrhnúť zvyšné body ako scestné

14. Bolest' je istá, no utrpenie, to je voliteľné.

Pokiaľ sme spadli, tak by sme mali v kontexte ostatných bodov zostať ležať a byť šťastný tam kde sme, nedvíhať sa - lebo tým veci meníme, nie sme spokojný a šťastný tu a teraz, chceme viac, hľadáme a chceme lepšiu budúcnosť, i keď len tú veľmi skorú. Ak sa chceme zodvihnúť, musíme zabudnúť na ostatné body. Nemôžeme naberať skúsenosti bez bolesti - bez hnevu na seba, život, osud, alebo nejakého neprajníka. Hnev nás poháňa vpred. Môžeme si namýšľať že sa na nikoho nehneváme, ale to nejde. Aj keď sa budeme hnevať len na seba - zhladneme sa nedostatočnými - budeme so sebou nespokojný, nájdeme vlastnosť ktorú milovať nebudeme, začneme ju nenávidieť. Hoci by sme asi slovo nenávisť priamo nepoužili. Ale je to len slovo. Sme teda v priamom konflikte s bodom 7. Nemôžeme staré chyby nechať za sebou a odniesť si len skúsenosti. Takto to nefunguje. Životná skúsenosť nie je nepodmienený reflex ktorý máme naprogramovaný v génoch a nevieme odkiaľ sa vzal. Životná skúsenosť bez spomienky ako sme k nej prišli stráca význam, ako rýchlo sa asi stratí aj ona? Mali by sme si pripomínať staré chyby. Budú nás síce zožierať, a radi by sme tie dni vymazali z pamäte seba aj iných, ale boli by sme to stále my, ak by tie udalosti nikdy nenastali? Na chyby a prehry si dobre pamätáme, naše víťazstvá upadajú do prachu. Často s odstupom času nájdeme správne riešenie, ale stále je tam mnoho variant ako by sa situácia vyvíjala ďalej. Bez tej prehry, nesprávnej voľby by z nás možno vznikol úplne iný človek, samozrejme veríme, že lepší. Taký, ktorý by dnes neriešil takéto otázky, bol ďalej, v lepšom svete, šťastnejší. Jeho problémy by boli malicheřejšie. Alebo výraznejšie, čo by skutočne stáli za zmienku v dejinách.

15. Ak pre niekoho zažneš lampu, osvieti aj tvoju cestu.

Pri pomoci druhým by sme si mali dať najväčší pozor. Ako našu pomoc využijú? Budeme si chovať hada na vlastnom bruchu? Lebo had bude mať mladé a bude sa množiť rýchlejšie ako my. Raz už nebude kam ísť a kam sa posunúť. Môžeme sa tváriť, že ten had je nám rovný, ale stále je to had a aj jeho potomstvo sú hady. Až ich bude dosť, budú chcieť rozkazovať oni. Pokiaľ ich bude dosť, tak to urobia. Nájdú si takých ktorým povedia že v ich svete bude všetko lepšie - alebo bude lepšie len im a tým čo s nimi pôjdu. Zapálime lampu núdznemu a miesto aby nám osvietila cestu nás oslepí, núdzny vstane, udrie a zabije. Musíme riešiť príčinu problému v mieste jej vzniku, nie až keď ten núdzny búcha na naše dvere. Vtedy ho treba chytiť a odtiahnuť so všetkým s čím prišiel tam, odkiaľ vyšiel - povedať mu čo má robiť aby sa z toho dostal vlastnými rukami - lebo keď problém vyrieši sám, bude nám vďačný za cestu, ktorú sme mu ukázali. Dať mincu žobrákovi nerieši jeho problém, len jeho riešenie odsúva a problém mizne až jeho smrťou.

Tak, po dlhom čase som to dokončil. Ja nie som Budha. Možno som negativista, ktorého zožiera nenávisť k svojim chybám a všetkému a všetkým, ktorý tieto vlastnosti urobili chybnými a nedostatočnými ako aj všetkým tým, ktorý ich majú, považujú za normálne, nutné, bežné a aj tým ktorý si myslia, že ich nadobudnutie je otázkou niekoľkých okamihov.

Každý deň sa stretávať s ľuďmi, čo ich majú, považujú za všetko to vyššie je moje utrpenie a nikdy sa s ním nevyrovnám, len budem ďalej nenávidieť tú nespravodlivosť, že niekto sa narodil voľakde inde a len na základe toho je omnoho cennejším človekom a má tieto veci prirodzene. Nevie aké je to nemať ich. V konečnom dôsledku nenávidím seba a toho, čo ma takto stvoril, tak sa nemáš prečo čudovať, že sa o sebe vyjadrujem ako sa vyjadrujem a mám pohľad aký mám. Lebo čo mi je vlastné sa stalo zbytočným a zaťažujúcim a čo nemám, nenávidím a nemôžem mať sa stalo základným. Zmeniť celý život budovanú nenávisť sa nedá zo dňa na deň, keď tá nenávisť rastie rýchlejšie a je čoraz ťažšie prekonateľnou. Zmena môže prísť až v ďalšej generácii. Nebolo by ale jednoduchšie nesplodiť ďalšiu generáciu disponujúcu rovnakým nedostatkom, keď chyba je hlbšia? A splodiť ju len s tými, čo ju nemajú.

Možno to celé vyznelo úplne inak, než sa bežne vyjadrujem. Prešťastný, sám so sebou spokojný autor článku nech si svoje výlevy a úžasné "motivujúce" články píše pre publikum, ktoré je takisto šťastné a spokojné samé so sebou. Budha sa nudil v živote plnom bohatstva, krásy a pozemských rozkoší. Mal dostatok času premýšľať o iných veciach. Grécky filozofi mali rovnaký čas, na otrokov čo na nich robili nehládali, veď to boli len nástroje. Autor článku má zrejme rovnaký život. Možno sa zdá, že ja tiež neriešim každodenné problémy vo veľkej miere, ale predstavu, že ja som hodnotný človek sám o sebe som stratil už dávno. Na svete je toľko hodnotnejších ľudí čo ma hneď nahradia. Možno sa to na prvý pohľad nezdá, lebo ako sa píše v článku, na verejnosti si treba dávať pozor na to, čo hovoríte. Tak možno predvádzam papagájovo perie, a i keď neskôr zistia, že napohľad papagáj je len sojkou, aj tá sojka je stále lepšia než straka. Ale sojka je u nás málo cenný vták a cennejších nie je nedostatok.

S pozdravom atď.